

Konstytucja 3 Maja - Historia

Autorami Konstytucji 3 maja byli Król Stanisław August Poniatowski, Ignacy Potocki i Hugo Kołłątaj. Nie obeszło się bez przeszkód podczas obrad w trakcie których uchwalono Konstytucję. W czasie obrad Sejmu Czteroletniego wielu posłów, pracujących na zlecenie państw ościennych (Rosji, Prus czy Austrii), sprzeciwiało się powołaniu ustawy zasadniczej. Okazja nadarzyła się 3 Maja 1791 roku, wówczas wielu przeciwników konstytucji nie powróciło jeszcze z Wielkanocnego urlopu.

Po siedmiogodzinnych obradach Sejm zatwierdził konstytucję, a król Stanisław August Poniatowski ją podpisał. Twórcy Konstytucji 3 Maja określili ją jako „Ostatnią wolę i testament gasnącej Ojczyzny”. Powszechnie przyjmuje się, że Konstytucja 3 maja była pierwszą w Europie i drugą na świecie (po konstytucji amerykańskiej z 1787 r.) nowoczesną, spisaną konstytucją.

Konstytucja 3 Maja –najważniejsze zmiany w prawie.

- Konstytucja wprowadzała trójpodział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Ograniczała immunitety prawne oraz przywileje szlachty zagrodowej, tak zwanej gołoty. Celem ograniczeń względem szlachty było zapobieżenie możliwości przekupstwa, biednego szlachcica przez agentów obcego państwa. Konstytucja potwierdzała też przywileje mieszczańskie nadane w akcie prawnym z 18 kwietnia 1791 roku. Według tego aktu, mieszczaństwo miało prawo do bezpieczeństwa osobistego, posiadania majątków ziemskich, prawo zajmowania stanowisk oficerskich i stanowisk w administracji publicznej a także prawo nabywania szlachectwa. Miasta miały prawo do wysłania na Sejm 24 plenipotentów jako swoich przedstawicieli, którzy mieli głos w sprawach dotyczących miast. Akt ten obejmował pospólstwo opieką prawa i administracji rządowej.

Twórcy Konstytucji 3 maja:

- Stanisław August Poniatowski
- Ignacy Potocki
- Hugo Kołłątaj
- Julian Ursyn Niemcewicz
- Stanisław Staszic

Najważniejsze daty podczas Konstytucji 3 Maja:

- 1791 rok – Sejm Czteroletni uchwalił Konstytucję 3 Maja, była to pierwsza w Europie i druga na świecie (po Stanach Zjednoczonych) demokratyczna ustawa zasadnicza. Na mocy konstytucji nastąpił między innymi podział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Oraz zniesiono liberum veto.

Daty związane z Konstytucją 3 Maja:

- 1788 rok (październik) – do 1792 rok. Obrady Sejmu Czteroletniego:
- uchwały o zwiększeniu liczebności wojska,
- prawa o miastach i sejmikach,
- Konstytucja 3 Maja formująca podstawy i zasady ustroju Rzeczypospolitej.
- 1792 rok (kwiecień)- Magnaci (Stanisław Potocki, Seweryn Rzewuski, Franciszek Branicki) i inni zawiązują w Petersburgu konfederację w celu obalenia Konstytucji 3 Maja.
- 1792 rok (05-07) – Wojna z Rosją w obronie Konstytucji 3 Maja.
- 1792 rok- Zwycięstwo wojsk Polskich pod Wodzą Księdza Józefa Poniatowskiego
- pod Zieleńcami

Daty związane z Konstytucją 3 Maja:

- 1792 (06)- Król Stanisław August Poniatowski ustanawia order Viltuti Militari.
- 1792 – Porażka Tadeusza Kościuszki pod Dubieńką.
- 1792-Poniatowski przystępuje do konfederacji targowickiej. Liderzy obozu trzeciomajowego udają się na emigrację.
- 1793 (1)- Drugi rozbiór Rzeczypospolitej przez Rosję i Prusy
- 1793(6-11) – Sejm Nadzwyczajny Grodzie- ostatni w dziejach Rzeczypospolitej obradujący pod osłoną wojsk Rosyjskich.

Daty związane z Konstytucją 3 Maja:

- 1793- Pierwsze na świecie Ministerstwo oświaty pod nazwą „Komisja Edukacji Narodowej”. Wybitny członek Hugo Kołłątaj, Julian Ursyn Niemcewicz.
- 1794 rok-Przysięga na Krakowskim Rynku Tadeusza Kościuszki.
- 1795 rok- Trzeci rozbiór Rzeczypospolitej.

Postanowienia Konstytucji 3 Maja.

Główne postanowienia konstytucji:

- zniesienie wolnej elekcji
- zniesienie liberum veto
- ograniczenie samowoli magnatów
- zniesienie poddaństwa chłopów
- nadanie mieszczaństwu prawa do nabywania ziemi i sprawowania urzędów w państwie
- wprowadzenie opodatkowania szlachty i duchowieństwa
- przejęcie władzy ustawodawczej przez sejm i senat
- przejęcie władzy wykonawczej przez rząd zwany „Strażą Praw”, na czele którego stał król.

W jaki sposób Polak - patriota powinien czcić Święto Narodowe?

- Należy ludziom uświadomić: Jakie to jest święto. Dlaczego je czcimy. Co się wydarzyło w tym dniu. Dlaczego jesteśmy dumni z tego, co się w tym dniu wydarzyło. Jaką daje nam radość i zadowolenie. Co się w naszym życiu zmieniło przez to wydarzenie.
- Z tej okazji powinniśmy brać udział w imprezach takich jak: akademie, marsze, zjazdy, imprezy towarzyskie, koncerty, biegi, msze w kościołach. Powinniśmy również dekorować domy flagami państwowymi.

Jak nasza szkoła obchodzi Święto Konstytucji 3 Maja?

- Otóż w naszej szkole dzień 3 Maja obchodzimy dość wyjątkowo. Wszyscy uczniowie jak i nauczyciele ubierają się galowo. Często oglądamy prezentacje stworzone przez nauczycieli lub przez uczniów. W naszej szkole są również urządzone akademie by każdy mógł poznać historię tego wyjątkowego dnia. Przed naszą szkołą są również wywieszane flagi Polski.

Jak teraz będziemy obchodzić Konstytucję 3 Maja:

- Ponieważ panuje zakaz ze względu koronawirusa musimy się ograniczyć.
- Udekorujemy domy flagami. Wysłuchamy przemówienia władz państwowych. Możemy wziąć udział w biegach z tej okazji. Oglądać koncert w telewizji. Pośpiewać piosenki związane z taką uroczystością.

Dziękujemy za uwagę.

- Prezentację wykonały uczennice klasy VI:
- Maja Szczepaniak
- Anna Goździkiewicz.

oraz

